

A Ket. Szakértői Bizottságának szakmai véleményét tartalmazó

26. számú módszertani állásfoglalás

a jogorvoslat alakulásáról a birtokvédelmi végrehajtási ügyekben.

Birtokvédelmi ügyekben jogértelmezési kérdésként merült fel, hogy a végrehajtási szakban hozott végzések (pl.: eljárási bírságot kiszabó, pénzgyenértéket megállapító, költségviselésre kötelező, végrehajtási kifogást elbíráló) ellen hogyan alakul a jogorvoslat lehetősége. A Ket. 109. § (2) bekezdése nem tesz különbséget az alapeljárásban és a végrehajtási eljárásban hozott végzések között, ezáltal kérdéses a fellebbezési jog biztosításának lehetősége. A birtokvédelmi ügyekben hozott jegyzői határozatok ellen ugyanis államigazgatási úton jogorvoslat nincs, ezáltal az ügyben hozott végzések is csak a bíróság előtt támadhatók.

A közigazgatási úton való jogorvoslat hiányában kérdéses az is, hogy a hozott döntések kijavítására, kicserélésére, vagy kiegészítésére van-e lehetősége az eljáró hatóságnak. Egyes nézetek szerint erre csak akkor kerülhetne sor, ha a felsorolt lehetőségeket nem a Ket. jogorvoslatokról szóló fejezete tartalmazná.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 191. § (1) bekezdése értelmében akit birtokától megfosztanak, vagy birtoklásában zavarnak, a jegyzőtől egy éven belül kérheti az eredeti birtokállapot helyreállítását, vagy a zavarás megszüntetését. A Ptk. 191. § (4) bekezdése szerint a jegyző határozata ellen államigazgatási úton jogorvoslatnak nincs helye. A birtoklás kérdésében hozott határozatot három napon belül végre kell hajtani. A Ket. szabályai a birtokvédelmi eljárásban is alkalmazandóak.

A Ket. 109. § (2) bekezdése szerint az első fokú végzés közvetlenül a bíróság előtt támadható meg, ha törvény az ügyben az első fokú határozattal szemben is kizárja a fellebbezést, és a határozat bírósági felülvizsgálatát teszi lehetővé. Ez a rendelkezés nem tesz különbséget az alapeljárásban, és a végrehajtási eljárásában hozott végzés között. A két végzésfajta közötti különbségre a Ket. 126. §-a utal. Ennek értelmében a Ket. rendelkezéseit a végrehajtásról szóló fejezetben szabályozott eltérésekkel kell alkalmazni.

A hivatkozott törvényhelyek alapján tehát a birtokvédelmi eljárás során hozott közigazgatási végzés elleni általános jogorvoslat a bírósági felülvizsgálat. Kivétel ez alól a végrehajtási eljárásban hozott azon végzés, amely ellen a Ket. e fejezetében (a VIII. fejezetben) található külön szabályok szerint fellebbezésnek van helye. Ilyen – fellebbezhető – végzésekre utal a Ket. 142. § (2) bekezdése is.

Kétségtelen, hogy a Ket. a jogorvoslatokról szóló VII. fejezetében szabályozza a döntés kijavításának, kicserélésének és kiegészítésének lehetőségeit. A birtokvédelmi tárgykörben hozott döntések ellen – főszabályként – közigazgatási úton nincs jogorvoslati lehetőség, ami azonban nem zárja ki a Ket. 122. – 123. §-ainak alkalmazását ezekben az eljárásokban sem. Ebben a tekintetben a fejezetcím és a tételes törvényszöveg között nincs kizáró összefüggés.